

TOULKY Å UMAVOU - ÅŠDOLÅ• LOSENICE - II.

StÅ™eda, 14 Å°nor 2018

Minulé povídání konÅ•ilo u Watzlawickovy továrny. Další naše cesta vedla kolem Štraubovy pily. Minuli jsme odboÅ•ku ke Zlatému potoku a pokračovali stále vpravo. AA¾ se objevila zajímavÅ• vyvedená cedule s Å•erveným nápisem Vogelsang, svobodná zemÅ•, a zde jsme odboÅ•ili. U mÅ•stku pÅ™mes Losenici stojí studánka s krásným kÅ™míÅ¾ken jehoÅ¾ detaily jsem si neopomněla vyfotit, ráda se podobnými maliÅ•kostmi kochám, jsou prostÅ• krásné.

Pak uÅ¾ ale cesta stoupá do prudkého kopce a znaÅ•ka upozorÅ•uje, Å¾e v zimÅ• pouze se snÅ•hovními Å™etÅ•y, pokud bílo. Však se také dostáváme do nadmoÅ™ské výšky 800 m a více. Okem pátrám po amerických bizonech, kteÅ™í tu mají údajnÅ• za ohradníky být; zvíÅ™at plno, ale bizoni se zrovna schovali. Navzdory podmrÅ•enému dn z Vogelsangu otvírá nádherný pohled, kocháme se všichni, syn, vnouÅ•ek i já. Vogelsang (v pÅ™ekladu název znamená ptaÅ•í zpÅ•v) kdysi tvoÅ™ila obrovská sklárna, dvorec a také mešní kaple sv. Barbory. Sklárna vyrábĚla hlavnÅ• páteÅ™íky potÅ™ebné k výrobĚ rÅ•encĚ a sklenĚné výrobky ze Šumavy putovaly aÅ¾ do Itálie Å•i blízka NĚmecka. Koncem 19. století sklárna zanikla. V historii Vogelsangu figuruje i jméno SchwarzenbergĚ, nicménĚ pozdĚji došlo ke zmĚnĚ majitele. V 70. letech objekt dvorce (resp. hájenka) vyhoÅ™el a chátral. Stav byl Å¾alostný. Záslouhou pana Romana Halhubera, syna nĚkdešiho majitele, Vogelsang povstal jak Fénix z popela. PÅ™ed úsilím této rodiny mám tedy neskuteĚný respekt. KdyÅ¾ vidím na fotografiích (z internetu) tÅ™eba jen pĚvodní rozpadlou kap a coÅ¾ teprve samotný objekt – Å™íkám si, Å¾e objem práce na obnovĚ musel být veliký, coÅ¾ je pomĚrnĚ slabĚ Tady jistĚ nešlo o práci na rok, dva, ale o mravenĚí úsilí. Já však hledám na Vogelsangu ještĚ jednu zajímavost a brzy ji nacházím. Kámen s otiskem ruky. VÅ¾e se k nĚmu zajímavĚ povĚst, a vysvĚtluje pÅ™ivlastek Vogelsangu na ceduli v údolí – Vogelsang svobodná zemĚ. BĚsník Ladislav Stehlík v Zemi zamyšlenĚ krom popisů krás Vogelsangu píše „ … pamĚtný kámen se znamením vtisknutĚ ruky, který tu leÅ¾í uÅ¾ z dob tÅ™icetiletĚ války. Tehdy prý ŠvédovĚ obklĚili Vogelsang a Å™ádili jako Å•áblí. ObrĚncĚ bylo málo a uÅ¾ se schylovalo k bitvĚ. Tu švédský dĚstojník, opíraje se o skálu, zpupnĚ zakÅ™míÅ•el – jak málo je moÅ¾né, tento kámen zmĚkl, tak málo nás tady pÅ™imĚjete k útlocitu. Tu najednou povolila tvrdá skála a ruka zpupného Švéda se zaboÅ™ila do kamene, v okamĚíku zmĚklĚ jako máslo. K smrti polekán tímto znamením, zmalomyslnĚ a právĚ vzplanuvší bitva skonĚila úplnĚ porĚzkou Švéd“. KdyÅ¾ jsem minule zmĚnila, Å¾e mne v sušickĚm muzeu zaujala dĚevĚná plastika Madony z Podlesí (Å•eský název Podlesí se neujal a více se pouÅ¾ívá pĚvodní Vogelsang), ráda bych ještĚ zmĚnila, Å¾e staĚilo málo a nezachoval se ani tento nĚmý svĚdek Å•asĚ minulých. Vogelsang totiÅ¾ vyuÅ¾íval stejnĚ jako Watzlawickovu továrnu i podnik SOLO Sušice, a nĚjaký „moudrý“ Å•lovĚk sošku pÅ™ihodil do palivovĚho dĚeva. Záslouhou jinĚho pracovníka se na poslední chvíli podaĚilo dĚevĚnou plastiku zachránit, a posléze zrenovat. Z Vogelsangu se mohou zdatnĚjší poutníci dostat lesní cestou na Kozí HĚbety (Cimruky) Å•i ZhĚmĚ, ke kterým se mj. váĚí dvĚ smutné udĚlosti. Bojíte se rádi? TĚte. Å½ivot na ŠumavĚ nebyl nikdy Å½ivotem na rÅ•ovĚm oblĚku. Å½ili zde hlavnĚ dĚevaÅ™mĚ, sklĚ pastevci. Krásná Šumava byla od nepamĚti drsnĚ, tvrdĚ, nemilosrdnĚ a ti, kteÅ™í zde Å¾ili, museli poĚítat s tím, Å¾e na chléb se vydĚlává tĚÅ¾ko. Museli však poĚítat i s vrtochy poĚasí. ZvlĚštĚ zima bývala zatĚÅ¾kavškou. SnĚhu Å•asto napadlo mnoho a hlavní bylo vytvoÅ™it zásoby topení na zimu, v zimĚ prorĚet vysokou vrstvu snĚhu na komínĚ, aby prĚduchem mohl kouÅ™ proudit ven, topit, topit a zase topit.. Jen tak se dalo pÅ™eÅ¾ít. NĚ však bylo snĚhu tolik, Å¾e se jej nepodaĚilo zvládnout. ZvlĚštĚ na horských samotách, které byly odÅ™íznuty od svĚta, se stávalo, Å¾e zemĚlí novorozenci byli pohĚbeni bez svĚtosti kÅ™tu. NeboÅ¾tíci Å•asto leÅželi týdnĚ Å•i úmrlĚích prknech, uloĚeni na pĚdĚ Å•i v kapliÅ•ce. To, co se odehrĚlo na Kozích HĚbetech na jaÅ™e roku 1853, vš bylo o mnoho horší. SnĚÅžení pÅ™išlo uÅ¾ s podzimem pÅ™edchozího roku a neustávalo. Obrovské pÅ™izly vesnici Å•itající nĚkolik osad, zcela od okolního svĚta, nikdo se nedostal sem ani odtud. Tak to trvalo aÅ¾ od ja zaĚaly prosakovat zvĚsti o strašných úmrtích v rodinách. Politický úÅ™ad vyslal do tĚchto míst komisi. Bylo potÅ™mĚ kolem stovky lidí, aby se vĚbec zprĚchodnila cesta k jednotlivým stavením. To, co úÅ™edníci objevili, bylo pÅ™išernĚ. Nebylo domu, ve kterĚm by neleÅžela mrtvola, nĚkterĚ jiÅ¾ v rozkladu, mrtví na postelích s dosud Å¾ivĚ avšak nemocnými, zoufale zesláblými. NĚkteÅ™í lidé zešileli, jiní byli natolik otupĚlí, Å¾e nevnĚmali záchranu, která k nim pÅ™išla. Nejvíce mrtvých bylo mezi dĚtmi. Ve stĚjích mrtvĚ dobytek, nemĚl ho ani kdo nakrmit. Tyfus…Vozy s mrtvými pak sjĚdĚli k RejštejnĚ. SušĚtí obĚanĚ i lid z okolí pak posílali pomoc do obc zasaĚenĚ epidemií, vše bylo tÅ™eba spĚlit, postele, matrace, aby se zabránilo dalšímu šĚní tyfu. Å½ivot se sem vrátil a v roce 1930 tu Å¾ily cca tÅ™mĚ stovky obyvatel, byla tu pak i škola. MoÅ¾ná si teÅ• Å™eknete je doba dávno minulá. Ale kdyÅ¾ jsem minule psala o devadesĚtých letech, o tom, jak mne na Šumavu zavály pracovní povinnosti, vzpomínám na jeden záĚitek. Tehdy jsme sedĚli s kolegou Å™ádnĚ prokĚhlĚ na chatĚ KaĚerov, pĚlkruhovými okny pozorovali krásnĚ zasnĚenĚ okolní kopce. Zaujal mne naprosto osamocĚný domek v lese na protilehlĚm kopci. A tehdy majitelĚ chaty Å™íkali, Å¾e tam bydlí osamĚlý pĚn a kdyÅ¾ napadlo hodnĚ snĚhu, byl 14dnĚ naprosto odÅ™íznutý od svĚta. Mobil v tĚ dobĚ byl v zaĚtĚch, a i kdyby ho pĚn vlastnil, nejspĚš by chybĚl signál. NemĚl prý snad ani televizi. Ne vÅ¾dy byl ovšem snĚh pohromou, naopak. Bylo ho tÅ™eba k tomu, aby se dĚevo, pomocí tehdy velmi oblíbenĚho sĚkování, pÅ™iblíĚilo z hĚmĚ pÅ™ístupných konĚin. Druhá smutná udĚlost se váĚí ZhĚmĚ. Na ŠtĚdrý den roku 1937 se tady stala leteckĚ havĚrie, kterou se dodnes nepodaĚilo úplnĚ objasnit a zĚjmĚ uÅ¾ se ani nepodaĚtí. Šlo o nešastnou nĚhodu nebo mají pravdu ti, kteÅ™í spekulovali o tom, ť posádka zahynula, protoÅ¾e na palubĚ vezl jeden z cestujících, kapitĚn Flanderka, materiĚly kompromitující Hitlera? Více mohou pÅ™iznivci vojenské historie Å•íst zde: Tolik k Vogelsangu a jeho okolí. ZávĚreĚné povídání bude o Wagnerce stateĚném skautovi VladimĚru Brettlovi, který Wagnerku obýval. PÅ™idám i fotografie místa, které mi v první chvíli pÅ™ipadalo jako stvoĚenĚ pro natĚení hororu, ale pak jsem si zde pÅ™edstavila kaÅ¾dodenní Å½ivot lidí –ruiny mlýna

Buzoňná, ukryté v hustém lese přímo u hučící Losenice, a ani se mi odtud nechtělo. P. S. V Sušici jsem zakoupila útlou knihu Františka Hobizala Údolí Vogelsang, tak mám štěstí pro zimní vešery. MIA(pokračování přímě)